

ADVIES Nr. 2.204

---

Zitting van woensdag 10 maart 2021

---

COVID-19 – Diverse arbeidsrechtelijke maatregelen – Voorontwerp van wet

x            x            x

3.203

## **A D V I E S Nr. 2.204**

---

Onderwerp: COVID-19 – Diverse arbeidsrechtelijke maatregelen – Voorontwerp van wet

Bij brief van 23 februari 2021 heeft de heer P.-Y. Dermagne, minister van Werk, het advies van de Raad gevraagd over het hoofdstuk “Diverse arbeidsrechtelijke maatregelen” van een voorontwerp van wet inzake de COVID-19-pandemie.

Dat voorontwerp van wet geeft gevolg aan de beslissingen die genomen werden tijdens de vergadering van de ministerraad van 12 februari jl.

Dat voorgelegde hoofdstuk van het voorontwerp van wet strekt ertoe, op enkele uitzonderingen na, de diverse arbeidsrechtelijke steunmaatregelen die zijn opgenomen in de afdelingen 1 en 2 van hoofdstuk 3, titel 5, van de wet van 20 december 2020 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, te verlengen tot en met 30 juni 2021.

Over die wet van 20 december 2020 heeft de Raad op 2 december 2020 een eerder advies uitgebracht (advies nr. 2.187).

Een ad-hocwerkgroep binnen de Raad werd met de bespreking van het dossier belast.

Op verslag van die werkgroep heeft de Raad op 10 maart 2021 het volgende advies uitgebracht.

x x x

## **ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD**

---

### **I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DIT ADVIES**

Bij brief van 23 februari 2021 heeft de heer P.-Y. Dermagne, minister van Werk, het advies van de Raad gevraagd over het hoofdstuk “Diverse arbeidsrechtelijke maatregelen” van een voorontwerp van wet inzake de COVID-19-pandemie. Dat voorontwerp van wet geeft gevolg aan de beslissingen die genomen werden tijdens de vergadering van de ministerraad van 12 februari jl.

Zoals aangegeven door de beleidscel Werk, wenst de minister dat deze adviesaanvraag dringend behandeld wordt.

Volgens de memorie van toelichting streeft dit hoofdstuk van het voorontwerp van wet verschillende doelstellingen na.

- A. Met dit voorgelegde hoofdstuk van het voorontwerp van wet worden in de eerste plaats diverse arbeidsrechtelijke steunmaatregelen die zijn opgenomen in de afdelingen 1 en 2 van hoofdstuk 3, titel 5, van de wet van 20 december 2020 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, verlengd tot en met 30 juni 2021.

De Raad herinnert er daarbij aan dat hij over die wet van 20 december 2020 op 2 december 2020 een advies heeft uitgebracht (advies nr. 2.187).

- B. Het voorontwerp van wet strekt er bovendien toe bepaalde ondersteuningsmaatregelen van die wet aan te passen en een aantal arbeidsrechtelijke maatregelen in te voeren met het oog op de vrijwaring van een vlotte arbeidsorganisatie in bepaalde sectoren en een zekere coherentie van de arbeidsrechtelijke maatregelen en tewerkstellingsmaatregelen tijdens de COVID-19-pandemie die in bepaalde sectoren genomen zijn.

Dit hoofdstuk van het voorontwerp van wet voorziet in de volgende maatregelen:

Artikel X strekt ertoe de omschrijving van de openbare zorgsector aan te vullen met een aantal NACE-codes, om ervoor te zorgen dat deze omschrijving zoveel mogelijk overeenstemt met de omschrijving van de private zorgsector.

Het volgende artikel is bedoeld om de vaccinatiecentra op te nemen in het begrip zorgsector.

Artikel X+2 is bedoeld om de maatregel inzake de verhoging van het aantal vrijwillige overuren tot 220 uren in de cruciale sectoren te verlengen tot 30 juni 2021. Dat aantal overuren vormt een maximum over de beide kwartalen samen.

Artikel X+4 verlengt de maatregelen bepaald onder de titel “Werk” van de wet van 20 december 2020, met uitzondering van de maatregel in artikel 46 van de wet van 20 december 2020. Die bepaling wordt immers uitgebreid naar alle sectoren niet meer alleen naar de zorgsector en de onderwijssector.

Dit laat werknemers toe om hun tijdskrediet of loopbaanonderbreking tijdelijk te schorsen, zodat zij terug volgens hun normale arbeidsregime kunnen werken bij hun eigen werkgever.

Daar wordt bovendien een antimisbruikbepaling aan gekoppeld, die ervoor moet zorgen dat de werknemers die hun tijdskrediet of loopbaanonderbreking tijdelijk hebben geschorst, niet in tijdelijke economische werkloosheid worden geplaatst, noch in tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona in hoofde van de werkgever.

Bovendien voorziet die bepaling in de verlenging van de maatregel m.b.t. de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden.

Artikel X+6 beoogt de verlenging van de maatregel inzake het openstellen van tijdelijke werkloosheid overmacht corona voor werknemers wanneer hun kinderen in quarantaine zijn.

Tot slot beoogt artikel X+7 de verlenging voor het tweede kwartaal 2021 van de neutralisering van de uren studentenarbeid in de zorgsector en het onderwijs van het contingent van 475 uur.

De Raad merkt op dat het nieuwe wetsontwerp nieuwe NACE-codes invoert voor de toepassing van de regels betreffende met name de studentenarbeid in de openbare zorgsector.

## II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft kennis genomen van het voorgelegde hoofdstuk “Diverse arbeidsrechtelijke maatregelen” van het wetsontwerp en de uitleg die werd verstrekt door de beleidscel Werk en de FOD Werkgelegenheid, die hij bedankt voor hun medewerking.

### A. Follow-up van advies nr. 2.187

De Raad herinnert in eerste instantie aan zijn advies nr. 2.187 dat hij op 2 december 2020 heeft uitgebracht over de wet van 20 december 2020, waarvan bepaalde maatregelen het voorwerp uitmaken van dit voorontwerp van wet. Voor alle verdeelde standpunten verwijst hij naar zijn advies nr. 2.187.

Van de maatregelen waarop dit eerdere advies betrekking had, wil hij enkele gemeenschappelijke elementen in herinnering brengen die nog niet volledig zijn uitgevoerd.

1. In zijn advies nr. 2.187 heeft de Raad opmerkingen gemaakt over de compensatie van de werkgeverskost van de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht ingevolge het coronavirus voor de jaarlijkse vakantie voor de bedienden, alsook de toekenning van een toelage aan de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie voor het jaar 2021 ter compensatie van de kost van de gelijkstelling van de perioden van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht corona in het stelsel van de jaarlijkse vakantie van de arbeiders.

Hij stelt daarbij vast dat artikel 36 van de wet van 20 december 2020 voor wat betreft het stelsel van de jaarlijkse vakantie voor de bedienden, erin voorziet dat de koning het bedrag van die compensatie kan aanpassen na advies van de Nationale Arbeidsraad bij een in de ministerraad overlegd besluit.

Hij herinnert daarbij aan de vraag die hij heeft geformuleerd in zijn advies nr. 2.187 om in hoofdstuk 2 een artikel op te nemen dat vergelijkbaar is met artikel 36 om te zorgen voor een coherente aanpak tussen het stelsel voor jaarlijkse vakantie voor de arbeiders en dat voor de bedienden.

De Raad vindt immers dat dat bedrag ook moet kunnen worden aangepast voor het stelsel van de arbeiders en dat zo'n aanpassing van dat bedrag in overleg met de sociale partners moet gebeuren.

2. De Raad wijst er verder op dat het begrip "onderwijs" niet omschreven wordt in de wet van 20 december 2020, waardoor gebruikgemaakt moet worden van de gewone betekenis van dat begrip. Men kan zich evenwel de vraag stellen of het niet de bedoeling is om de toepassing te beperken tot bepaalde domeinen van het onderwijs, en niet bijvoorbeeld tot de hogescholen, de universiteiten en het volwassenonderwijs.

De Raad formuleert daarbij opnieuw de vaststelling dat deze bepaling in de lijn ligt van een andere maatregel om het personeelstekort in de zorg en het onderwijs op te vangen door jobstudenten in te zetten.

Die maatregel werd toen uitdrukkelijk gemotiveerd door de bezorgdheid dat de opleiding, begeleiding en opvang van kinderen gewaarborgd moet worden: "Bovendien biedt het ook de mogelijkheid rekening te houden met de sector van het onderwijs, die het eveneens heel moeilijk heeft om de lessen en de opvang van de leerlingen te blijven waarborgen. Via dit amendement zouden de leerkrachten en het andere personeel kunnen worden ondersteund om het leerproces en de opvang van de kinderen te bevorderen" (<https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1365/55K1365008.pdf>).

De Raad is van mening dat het toepassingsgebied van de maatregelen in ieder geval duidelijk moet worden afgebakend door de gebruikte begrippen te omschrijven zodat arbeidsrechtelijke conflicten en toepassingsproblemen voor de RSZ en RVA vermeden worden.

3. De Raad herinnert verder aan zijn verzoek betreffende de mogelijkheid waarin artikel 57 van de wet van 20 december 2020 voorziet om in geval van een pandemie bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de ministerraad, bijzondere preventie maatregelen te bepalen die nodig zijn voor de bescherming van het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Onverminderd de in zijn eerdere advies vermelde respectieve standpunten van de werkgevers- en werknemersorganisaties die in zijn midden vertegenwoordigd zijn, herinnert hij in dat verband aan zijn verzoek om toe te voegen dat de koning deze specifieke maatregelen enkel kan vastleggen na het advies van de sociale partners in de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk zoals voorzien in artikel 95 van de Welzijnswet.

Indien bepaalde maatregelen hoogdringend genomen moeten worden zou de bevoegde minister de minimale termijn voor het verstrekken van het advies kunnen terugbrengen tot twee weken. De Raad is van oordeel dat de beperking van de maatregelen in de tijd gekoppeld is aan het begrip "pandemie". Hij vraagt opnieuw dat het begin en het einde van de pandemie wordt vastgesteld rekening houdend met het evolutief karakter van de pandemie en in overleg met de bevoegde overlegorganen.

4. Tot slot herhaalt de Raad zijn vraag die hij eerder heeft geformuleerd in verband met zijn standpunt over de inzet van asielzoekers en andere buitenlandse onderdanen in een specifieke verblijfssituatie.

Zo had hij erop aangedrongen dat gezocht wordt naar een tijdelijke oplossing voor het probleem dat door het samenspel met het koninklijk besluit van 12 januari 2011 tot 75% van het nettoloon van asielzoekers wordt afgeroomd als bijdrage tot de materiële hulp, wat de aantrekkelijkheid van een dergelijke tewerkstelling sterk vermindert.

## B. Bijkomende opmerkingen

1. Correlatieve maatregelen op sociaal en fiscaal vlak voor de studentenarbeid en de overuren

De Raad constateert dat het voorontwerp van wet voorziet in de verlenging van de arbeidsrechtelijke maatregelen voor wat betreft de neutralisering van de uren studentenarbeid in de zorgsector en het onderwijs (artikel X+7), alsook de verlenging van de maatregel inzake de verhoging van het aantal vrijwillige overuren tot 220 uren in de cruciale sectoren (artikel X+2).

Niettegenstaande de respectieve standpunten van de verschillende organisaties in zijn eerdere advies vindt de Raad, met het oog op de coherentie tussen het arbeidsrechtelijk luik en het sociaal en fiscaal aspect van die maatregelen, dat de begeleidende maatregelen betreffende de fiscaliteit en de behandeling van de sociale bijdragen parallel moeten worden verlengd.

2. Openstellen van tijdelijke werkloosheid overmacht corona voor buitenschoolse kinderopvang

De leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen, stellen vast dat artikel X+6 het recht om zonder loonbehoud van het werk afwezig te zijn zoals voorzien in de wet van 23 oktober 2020, verlengt onder de huidige voorwaarden. Dit leidt op het terrein tot problemen voor werknemers die omwille van de sluiting van de voor- en naschoolse kinderopvang van hun kind verhinderd zijn om hun werk uit te voeren. Die leden vragen bijgevolg dat de sluiting van de voor- en naschoolse kinderopvang wordt toegevoegd aan artikel 2 van de wet van 23 oktober 2020.

De leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, begrijpen de uiteengezette problematiek, maar oordelen dat het disproportioneel is om voor het wegvallen van een paar uur opvang (vaak maar 1 à 2 uur) een hele dag tijdelijke werkloosheid te voorzien en dit de bedoeling van de maatregel overstijgt. Indien de naschoolse kinderopvang dreigt weg te vallen omwille van redenen gelinkt aan COVID-19, is het mogelijk om in onderling overleg tot een gedragen oplossing te komen. De leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, roepen daarnaast de bevoegde overheden op om in snelle en effectieve alternatieve opvangmogelijkheden te voorzien.

-----